

Kjer je kolera, ne pite noviga vina (mošta)!

Novo, še gosto vino ni nikdar zdrava pijāča; in kakor mnoge skušnje učé, napravi koliko, drisko in druge bolezni, posebno če se nezmerno (čez 1 malslic) pije.

Kdor vé, de mošt je vino, ki še ni izvrélo, bo rad verjel, de mora huda biti, če začne en bokal take brozge v želodcu vréti (gähren)!

Skušnja je létas tudi očitno učila, de je že marsikteri zbolel in clo za kolero naglo umerl, ki se je take brozge napil.

Vsaka reč mora godna biti, scer ni zdrava; mošt naj postane vino, — potem naj se pije, pa zmerno!

Stovenske narodske pesmi v nemško prestavljene.

Naš slavni rojāk, po pevskim imenu Anastazi Grün celimu svetu znan, je zbirko naj lepših slovenskih narodskih pesem ponemčil in pod naslovom: „Volkslieder aus Krain.“ Uebersetzt von Anastasius Grün. Leipzig 1850, ravno zde na svitlo dal.

Že več lét je preteklo, od kar je nektere teh pesem v novoletniški knjižici „Musenalmanach“, potem v Dunajskih nedeljskih listih „Dr. Frankls Sonntagsblätter“ za pokušnjo ponudil. Nemci so se že tačas nad veliko lepoto téh izvirov prostiga slovenskiga duha začudili in obljubljeni večji zbirke s hrepenjenjem pričakovali. Pač lepa hvala gré pevcu, de se je tega težavniga dela lotil, de ga je tak slavno dokončal! S takimi rečmi se mora rahlo ravnati. Metulja lahko vjamēš; pa kako ga boš zasačil, de mu pisane štipice, ktera njegove perute tak čudopolno bōji, ne osmukneš? Ravno tako ni zadosti, de prestavljavec vsaki gib in dih narodske pesmi na tanjko zapazi in sam živo občuti; treba je tudi, de vse to v gladke enakolične besede družiga jezika prestvari. In kdo bi zamogel mile glasove slovenskiga naroda bolj razumeti, — kdo jih lepši stolmačiti, kakor pevec, kateri vse strune človeškiga serca tak milo prebirati zna, kakor pevec, kteriga zibelka se je na krajnski zemlji takala? Naša lipica je tudi njega pod svojo ljubohladno senco vabila; tam je poslušal njeno čudno šeptanje, le pevskemu duhu razumljivo, in cvetečo duhtečo vejico si je odtergal, de bi jo na slavni nemški Parnas zasadil.

Gotovo bojo Nemci ta dar pervaka svojih pevcov z veseljem sprejeli, pa tudi naša dolžnost je, veliko korist in važnost te knjižice v slovenskim obziru razjasniti. Sploh rêči zamoremo, de je z njo slovenšina veliko podporo, velik napredek zadobila. Ta zbirka nam jasno dokazuje, de ima slovensko slovstvo zdravo, krepko, v serce naroda globoko segajočo korenino, de je le več delavcov v domačim nogradu potreba, de smemo obilo lepiga sadú dočakovati, ako bo vsak po svoji moči pri tem imenitnim delu pomagal. Pa tudi slave hočemo opomniti, ktero je slovenska Modrica s tem vencam Anastazija Grüna zadobila. Kako ji bo veselja in ponosa serce igralo, ko se bojo za naprej njene mile pesmice ne le po domačih dobravah, ampak tudi povsod, kjer se nemško kramljā, in gotovo kmalo v jezikih vsih omikanih narodov po celim svetu razglaševale!

Kaj pa porekó njeni sovražniki, kateri vse, karkoli le po slovenšini diši, z gadjim jezikom opikajo? Kako pisano bojo oni gledali, ki vsako gibanje domorodskiga duha kot znamnje neomikanosti, zarobljenosti, barbarstva grajajo, če bojo zaslišali, de se je velikān nemških pevcov s takimi barbarskimi rečmi vkvarjal? Tudi v ti knjižici bojo strupa za se iskali, pa našli ga

— ne bojo, ker jim pevec le sladki med ponuja. Alj se bo njih sovražno serce toplotvornim glasam teh pesmic odperlo? Alj bojo hotli poslušati preroške besede vejčice, ktera takole govori; „Poglejte me, kako sim krasna in duhteča! Na ledini, o časih nevihte in borje, me je slovenska lipa rodila. O, koliko lepši mladike bo moja mati poganjala, kak košato se bo ona razcevedla, če bo v rodovitno zemljo prestavljena! kako se z visokim deblam, z bogato krono v nebeški zrak razpenjala, ternja in germovja, ktero jo je skoraj zadušilo, rešena, od prijazniga sonca obsijana, od milejših sapic opihljana!“ —

Pa ne de bi ta dar rahločutniga pevca le za orožje proti sovražnikom slovenšine rabili, — tudi njeni zvesti prijatli tukaj podukov dovelj in obilnost sladkiga medú najdejo.

Toraj, dragi slovenski bratec! ki si še poprej narodske pesme kot edini dragi zaklad, kteriga smo od svojih prededov sprejeli, cenil in visoko spoštoval, nikar ne opusti, te ponemčane zbirke prav prav pazljivo preberati. Če knjižico v roko vzameš, se ti bo zgodilo, kakor de bi v cvetnjak bogatiga gospóda stopil. Prijazni vertnar ti majhno shrambico odpre. Noter stopiš, začudiš se, ostermiš, ker tukaj zagledaš planinske cvetlice, ktere si nekđaj na gorah nabiral. Tū se ti mična cvetka nasmehuje; tam ti njena sestrice svoje duhteče cvetiše odpira; v koticu tam te milenka s pripognjeno rôsepolno glavico pozdravlja. Kar ločiti se ne moreš; vse ti je znano, vse prav po domače, in kar nar več veljá, je to, de so se tvoje ljubljenske les preselile, brez de bile le mervico svojih vonjav, svojih lepót zgubile. — (Dalje sledi.)

Spomín popotovanja po Štajarskim in Gorenskim.

(Nasledba 41. lista in konec.)

Po stari navadi grém vsako léto rad Bleško jezero pogledat in njegovo rajsko okolico. Več domorodcov, tudi iz Štajarskiga in Koroškiga, je obljubilo to jesen Bled obiskati; pa zadržani po mnogih opravkih niso prišli. Bili smo tedaj z dragim svojim prijatlam g. Dr. Dolencam iz Dunaja in še z dvema prijatlama samí, ker zavolj že bolj merzelkaste jeseni so vsi drugi gosti že jezero zapustili. Od lani se ni tukej še nič spremenilo — kraj je še zmiraj lep, de ga ni nikjer lepšiga; ljudje so prijazni, in narodski duh se še vedno živo glasi v veseli družbi — ali tudi ceste in pota so še zmiraj tako gerde, kakor so bile, ali še gerji; pred Mlinam smo jo komaj iz blata izvozili, — tudi toplice so še, kakor so bile, v slabim starim stanu in čakajo rešnika. Z veseljem smo pa slišali, de g. Hofmann, vodja c. k. Krajnskih poš, že vse pripravlja za zidanje toplic o prihodnjim létu, in če naša prošnja do častitiga gospoda kaj premore, ga serčno prosimo: naj nikar več ne odlašuje tega potrebniga zidanja, s katerim bo imenitnost Bleda zlo povikšal, pa tudi sam sebi v škodo ne zidal. Če Blejci svoj dobiček zapopadejo, bojo pripomogli, de se njih toplice kmalo na noge spravijo, ktere bojo temu kraju vsako leto več gostov in denarjev privabile.

Slavni Dr. Gruber, Dunajski zdravnik in zvedeni kemikar, ki je bil létas v Bledu, je bil vés zamaknjen v rajski kraj in mi je pri odhodu naročil, de naj svoje rojake spodbodem, de

1) deželne stanove (ki so sedaj še namestniki dežele) prosijo, de poskerbé po deželnim poglavarstvu, de pride dobro skušen kemikar, kakor je g. profesor Hrušauer v Gradcu, obstojne dele toplic natanjko preiskat, de se bolj natanjko zvé njih zdravilna moč. To je prva potreba; — in ker toplice, če veliko slavo dosežejo, celi deželi koristijo, naj se to preisko-